

A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJÁRA

72 éve hunyt el Hóman Bálint

írta: **Magyarságkutató Intézet**

megjelent: 2023. június 02

„Ne firtassuk, hogy ki a jobb magyar a másiknál, mert a magyar szónak nincsenek fokozatai. Nincsenek magyar és magyarabb, legmagyarabb magyarok, csak magyarok és nem magyarok vannak. Szent István államközösségében élünk, szigorúság és megalkuvást nem ismerő önkritika magunkkal szemben. Ez a kötelességünk.”

„I.m..A második világháború végkifejlete **Hóman Bálint** életében is balfordulatot hozott. Az idősödő férfi 1945 júliusában osztrák földön került amerikai fogságba, ahonnan a magyar hatóságok 1945-ben hozták vissza Magyarországra. Nem sokkal ezután kizárták a Magyar Tudományos Akadémia soraiból. A szovjet megszállás árnyékában lefolytatott népbírószági tárgyalásban (1946) életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték. 1950-ig a kőbányai Kisfogház rabja, 1950 márciusában átszállították az Államvédelmi Hatóság váci börtönébe. Az embertelen bánásmód következtében 1951. június 2-án elhunyt.

Hóman Bálintot a váci rabtemető jeltelen sírjában hantolták el. 2000. június 17-én tárták fel nyughelyét. Földi maradványait a sikeres azonosítás után 2001. október 13-án temették újra, méltó körülmények között Tasson, a Darányi-sírkertben.

2015. március 6-án a Fővárosi Törvényszék bűncselekmény hiányában felmentette Hóman Bálintot a háborús bűntett vádjá alól: ezzel elhárult annak jogi akadályja, hogy a Magyar Tudományos Akadémia helyreállítsa Hóman akadémikusi tagságát, ám ez mindmáig, 2023. június 2-áig nem történt meg.”

írta: **Magyarságkutató Intézet**
megjelent: 2023. június 02

XXX

Romsics Ignác történész tanulmánya Hóman Bálintról. I. rész

„I.m. Hóman Bálint egykori kultuszminisztert 1946-ban életfogytig tartó fegyházra ítélték. Büntetésének letöltését a pesti Gyűjtőfogházban kezdte meg, majd 1949-től a váci fegyházban folytatta. A megpróbáltatásokat szervezete nehezen viselte. A jól megtermett férfi rövid idő alatt 60 kilóra fogyott. A Magyar Életrajzi Lexikon szerint 1953-ban, Bölöny József szerint 1951. június 2-án hunyt el. (Az utóbbi a valószínűbb.) Sírjának feltalálásával és újratemetésével Hóman Bálint megkapja azt a végtisztességet, amelyhez minden embernek joga van. Hogy politikai rehabilitálására sort lehet-e és kell-e keríteni, az még nyitott kérdés.

Hóman a váci börtönben

Dénes Béla orvos a cionista per fővádoltjaként, majd elítélteként került az ÁVÓ börtöneibe. Életben hagyták, mert szükség volt rá. Gyógyította rabtársait. Visszaemlékezései erről a sötét, lélektelen korszakról “Ávós világ Magyarországon” címen megjelent könyvében olvashatók.

Dénes Béla a váci rabkórházban kezelte Hóman Bálintot. Így emlékezik az egykori kultuszminiszterre, Vörösvár díszpolgárára: Hóman igen súlyos beteg volt. Normális testsúlyáról, 120 kilóról 70-75 kilóra fogyott le, bőre csak úgy lötyögött, pulzusa 200-220 volt; a legsúlyosabb aritmiával küszködött. Persze első ízben is csak pár napig volt a kórházban, aztán kitették. 1950. nyár végén Hóman újra nagyon rosszul lett. Pap Tibor [aki szintén raborvos volt] nézte meg a magánzárkában, s azzal jött vissza, hogy azonnal fel kell venni, sürgősségi alapon.

Így hát Hóman Bálint újból átkerült a kórházba, ez alkalommal vagy három hétre. Másnap a főorvos, ha kedvetlenül is, de helybenhagyta a felvételt, hiszen ismerte a helyzetet. Előterjesztettem, hogy Hómant alaposan föl kell javítani. Legalább 20 kg-ot kell híznia, diétára van szüksége. Halász [főorvos] elfogadta érvelésemet, megírta a diétarendelvényt, amit a konyhának kellett továbbítani. Eltelt két nap. Szóltam a főorvosnak, nézzen utána. Megint eltelt két nap. Halász végre rászánta magát és telefonált. Megrökönyödve hallottuk a választ: A Hóman-féle csirkefogóknak nincs diéta.

Nem kapott hát diétát, viszont az intézetvezető minden második-harmadik napon jött és piszkált, hogy meddig kell még Hómannak kórházban lennie? Három hétig sikerült tartanunk, s diéta nélkül is vagy 20 kilóval felhizlaltuk, hiszen a kórházban volt bőven ennivaló. Hóman olyan súlyos beteg volt, hogy a kezelés sem javíthatott állapotán. Mindazok ellenére, ami őt a börtönben érte, elég sokáig húzta szegény. Csak 1951 őszén halt meg.”

MEGHÍVÓ

MEGHÍVÓ

A Nemzeti Örökség Intézete
tiszteltettel meghívja Önt

a kommunista diktatúrák
áldozatainak emléknapja
és a Nemzeti Emlékhelyet,
valamint a Nemzeti Sírkertbe
sorolt sírhelyeket jelölő
okos parcellakövek átadása
alkalmából rendezett ünnepségére

Időpont:
2024. február 23.
péntek, 10 óra

Helyszín:
Vác, Rabtemető
(2600 Vác,
Hóman Bálint út.)

A megemlékezőket köszönti:
Móczár Gábor
a Nemzeti Örökség Intézete
főigazgatója

Imre Zsolt
a Dunakeszi Járási Hivatal
és a Váci Polgári Fórum vezetője

Beszédet mondanak:
dr. Susa Éva
antropológus szakértő,
igazságügyi főtanácsos

dr. Bank Barbara
a Nemzeti Emlékezet
Bizottsága tagja

Harrach Péter
a Nemzeti Emlékhely
és Kegyeleti Bizottság
elnöke

Részvételi és koszorúzási szándékát,
kérjük, 2024. február 22-ig
a meghivo@ncori.gov.hu e-mail címen
vagy a
+36-1-795-5517 telefonszámon jelezze!

 Nemzeti Örökség
Intézete Tiszteletlen és Nemzeti
Emlékhelyek